

Документ за разглеждане в заседание

A9-0119/2023

4.4.2023

ДОКЛАД

относно съвместното управление на рибарството в ЕС и приноса на рибарския сектор към изпълнението на мерките за управление (2022/2003(INI))

Комисия по рибно стопанство

Докладчик: Клара Агилера

СЪДЪРЖАНИЕ

	Страница
ПРЕДЛОЖЕНИЕ ЗА РЕЗОЛЮЦИЯ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ.....	3
ИЗЛОЖЕНИЕ НА МОТИВИТЕ.....	16
ИНФОРМАЦИЯ ОТНОСНО ПРИЕМАНЕТО ВЪВ ВОДЕЩАТА КОМИСИЯ.....	19
ПОИМЕННО ОКОНЧАТЕЛНО ГЛАСУВАНЕ ВЪВ ВОДЕЩАТА КОМИСИЯ	20

ПРЕДЛОЖЕНИЕ ЗА РЕЗОЛЮЦИЯ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ

относно съвместното управление на рибарството в ЕС и приноса на рибарския сектор към изпълнението на мерките за управление (2022/2003(INI))

Европейският парламент,

- като взе предвид член 11 от Договора за Европейския съюз (ДЕС),
 - като взе предвид член 349 от Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС),
 - като взе предвид съобщението на Комисията от 25 юли 2001 г., озаглавено „Европейско управление – Бяла книга“ (СОМ(2001) 0428),
 - като взе предвид съобщението на Комисията от 11 декември 2019 г., озаглавено „Европейският зелен пакт“ (СОМ(2019) 0640),
 - като взе предвид Регламент (ЕС) № 1380/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 11 декември 2013 г. относно общата политика в областта на рибарството, за изменение на регламенти (ЕО) № 1954/2003 и (ЕО) № 1224/2009 на Съвета и за отмяна на регламенти (ЕО) № 2371/2002 и (ЕО) № 639/2004 на Съвета и Решение 2004/585/ЕО на Съвета¹,
 - като взе предвид Регламент (ЕС) 2019/1022 на Европейския парламент и на Съвета от 20 юни 2019 г. за установяване на многогодишен план за риболова на запаси от дънни видове в западната част на Средиземно море и за изменение на Регламент (ЕС) № 508/2014²,
 - като взе предвид предложението на Комисията за регламент на Европейския парламент и на Съвета относно възстановяването на природата (СОМ(2022)0304),
 - като взе предвид *Guidebook for evaluating fisheries co-management effectiveness* (Наръчник за оценяване на ефективността на съвместното управление на рибарството) на Организацията на ООН за прехрана и земеделие (ФАО),
 - като взе предвид член 54 от своя Правилник за дейността,
 - като взе предвид доклада на комисията по рибно стопанство (А9-0119/2023),
- А. като има предвид, че общата политика в областта на рибарството (ОПОР) следва да гарантира, че риболовните дейности допринасят за екологична, икономическа и социална устойчивост в дългосрочен план, както и за повишаване на производителността и за справедлив жизнен стандарт за сектора на рибарството;

¹ ОВ L 354, 28.12.2013 г., стр. 22.

² ОВ L 172, 26.6.2019, стр. 1.

- Б. като има предвид, че цел 14 от целите на ООН за устойчиво развитие е опазване и устойчиво използване на океаните, моретата и морските ресурси за устойчиво развитие; като има предвид, че това включва предоставянето на достъп на дребномащабните непромишлени рибари до морските ресурси и пазари;
- В. като има предвид, че в съображение 14 от Регламент (ЕС) № 1380/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 11 декември 2013 г. относно общата политика в областта на рибарството се посочва: „Важно е управлението на ОПП да се ръководи от принципите на доброто управление.“; като има предвид, че тези принципи са описани по-подробно в регламента, и по-специално в член 3, и че там се обръща особено внимание на вземането на решения въз основа на най-добрите налични научни становища, като се поставя специален акцент върху ролята на консултативния съвет, широкото участие на заинтересованите страни и дългосрочната перспектива;
- Г. като има предвид, че съвместното управление може да функционира само ако се спазва принципът на субсидиарност; като има предвид, че Европейският съюз би могъл да има подпомагаща роля, за да се осигури възможност за осъществяване на съвместното управление;
- Д. като има предвид, че Европейският зелен пакт и Стратегията за биологичното разнообразие до 2030 г. включват конкретни ангажименти и действия, сред които е създаването на по-широка мрежа от защитени зони на сушата и в морето в целия ЕС, като се разширяват защитените зони по „Натура 2000“; като има предвид, че в предложението Закон на ЕС за възстановяване на природата се предлага да се прилагат правно обвързващи цели за възстановяване на природата във всички държави членки за най-малко 20% от сухоземните и морските зони в ЕС до 2030 г. и да се обхванат в крайна сметка всички екосистеми, нуждаещи се от възстановяване, до 2050 г.;
- Е. като има предвид, че съществуват многобройни случаи на успешно прилагане на съвместно управление на рибарството в държавите членки, включително в Испания (Галисия, Каталония и Андалусия), Португалия (Алгарве и Пениче-Назаре), Швеция (Костерхавет), Нидерландия, Италия (Торе Гуачето), Франция (Ил дьо Сен и проекта CoGeCo) и Хърватия (Телашчица и Ластово);
- Ж. като има предвид, че съществуват и многобройни примери за успехи в държави – кандидатки за членство в ЕС, като Турция (проектът SMAP III – план за действие за единния пазар, завършен през 2009 г. в залива Гьокова, и следващият проект САД-Рубикон), в трети държави, като например в Сенегал, със съвместно управление на улова на октоподи и зелени лангусти, и в азиатски държави като Бангладеш, Камбоджа, Филипините и Шри Ланка;
- З. като има предвид, че най-отдалечените региони имат огромен принос за морското измерение на ЕС, като техните обширни изключителни икономически зони представляват повече от половината от изключителната икономическа зона на ЕС³;

³ Съобщение на Комисията от 3 май 2022 г., озаглавено „Извеждане хората на преден план, осигуряване

- И. като има предвид, че близо 80% от биологичното разнообразие на ЕС понастоящем са съсредоточени в неговите най-отдалечени региони и в отвъдморските му държави и територии⁴;
- Й. като има предвид, че е необходимо да се отчитат специфичните характеристики на сектора на дребномащабния риболов в някои европейски региони, по-специално в най-отдалечените региони, тъй като в него се използват селективни риболовни уреди с по-ниско въздействие върху околната среда; като има предвид, че секторът е важен за осигуряване на заетост в крайбрежните зони и гарантиране на справедлив стандарт на живот за местните общности⁵;
- К. като има предвид, че въвеждането на общия принцип за съвместно управление на рибарството може да се улесни чрез предоставяне на подкрепа и насоки, както на европейско, така и на национално равнище;
- Л. като има предвид, че някои държави членки и региони имат правна рамка за съвместното управление; като има предвид обаче, че до момента не съществува законодателство на европейско равнище и че са налични само няколко инструмента, улесняващи прилагането на механизми за съвместно управление, въпреки че съвместното управление се използва за управление на някои видове риболов в много държави – членки на ЕС, като се прилагат правила, които са в пълно съответствие с настоящата ОПОР;
- М. като има предвид, че в някои случаи степента на успех на традиционното управление по отношение на подобряването на запасите и запазването на заетостта варира;
- Н. като има предвид, че управлението на рибарството не може да бъде отделено от други аспекти, свързани с морската среда и населението в крайбрежните райони, като например икономическите, културните и социалните аспекти, определени в член 2 от Регламент (ЕС) № 1380/2013, в който се установяват целите на ОПОР, и посочвани в текста на Регламент (ЕС) № 1380/2013;
- О. като има предвид, че е трудно да се получават и събират данни и информация относно морската среда и рибарството; като има предвид, че за всички публични и частни научноизследователски организации на европейско равнище е важно самият сектор на рибарството да участва в тази работа чрез пряко включване на тези, които осъществяват такава дейност, както е посочено в член 25 от Регламент (ЕС) № 1380/2013 относно общата политика в областта на рибарството;
- П. като има предвид, че във всички случаи на съвместно управление, посочени по-горе, промяната на ролята на рибарите – от изпълнители, пасивно изпълняващи правилата, на участници в управлението на рибарството, които спазват

на устойчив и приобщаващ растеж, разгръщане на потенциала на най-отдалечените региони на ЕС“.

⁴ Резолюция на Европейския парламент от 9 юни 2021 г. относно стратегията на ЕС за биологичното разнообразие за 2030 г.: да осигурим полагащото се място на природата в нашия живот (ОВ С 67, 8.2.2022 г., стр. 25).

⁵ Резолюция на Европейския парламент от 12 април 2016 г. относно иновации и диверсификация в рамките на дребномащабния крайбрежен риболов в зависимите от риболова региони (ОВ С 58, 15.2.2018 г., стр. 82).

договорените правила – е от съществено значение за успеха на предприетите инициативи, тъй като те ще допринасят за по-доброто им разбиране, ще ги защитават и ще следят за спазването им, както и ще управляват своите риболовни методи в рамките на екосистемен подход, като осъзнават значението на риболовните си дейности за екосистемите; като има предвид, че ролята на рибарите като „пазител на морето“ се подчертава чрез техния принос, например за изготвянето на целенасочени политики, за намаляване на морските отпадъци и за събиране на пластмаса в морето;

- P. като има предвид, че секторът на рибарството, и по-специално дребномащабният непромишлен риболов, играе жизненоважна роля в наблюдението на морската среда и рибните запаси, като предоставя изключително полезни и важни данни за целите на вземането на решения;
- C. като има предвид, че е необходима научна работа, която редовно да осигурява актуални данни, с оглед на предоставянето на съвети относно мерките, които да се предприемат, за да се гарантира отговорното използване на общите ресурси, според посоченото в членове 26 и 27 в Регламент (ЕС) № 1380/2013 относно общата политика в областта на рибарството;
- T. като има предвид, че система, която е продуктивна и устойчива в дългосрочен план, трябва да бъде стабилна и балансирана в биологично отношение, за да се гарантира равновесие между видовете, като се дава възможност да се поддържат запасите в настоящия момент и в бъдеще; като има предвид, че за тази цел трябва да се използва най-добрата съществуваща система за управление на ресурсите, адаптирана към всеки отделен случай, като успехът на системите за съвместно управление е доказан в горепосочените случаи;
- У. като има предвид, че според приблизителните изчисления през 2017 г. най-малко 9 милиона души се занимават с морски любителски риболов в Европа и че секторът на морския любителски риболов осигурява близо 100 000 работни места в еквивалент на пълно работно време с общо годишно икономическо въздействие, възлизащо на 10,5 милиарда евро; като има предвид, че рибарите любители използват морето и неговите ресурси; като има предвид, че секторът на любителския риболов осигурява икономически възможности за крайбрежните общности;
- Ф. като има предвид, че в Бялата книга за управлението на Европейския съюз се посочва, че решенията за политиките вече не трябва да се взимат на най-високите равнища, че легитимността на ЕС зависи от участието на гражданите, че системата на функциониране на Съюза трябва да стане по-прозрачна, тъй като участието зависи от възможността гражданите да се включват в обществения дебат, и че за тази цел обществеността трябва по-активно да бъде информирана относно европейските въпроси; като има предвид, че в Бялата книга се предлага също така участието на сдруженията на органите на местното самоуправление в развиването на политиките и по-голяма гъвкавост при прилагането на определени общностни политики, които имат силно териториално въздействие; като има предвид, че с реформираната ОПОР беше въведена концепцията за

регионализация и беше разширен обхватът на дейностите на консултативния съвет, така че да включва консултации със заинтересованите страни;

- Х. като има предвид, че в член 9, параграф 10 от Регламент (ЕС) 2019/1022 на Европейския парламент и на Съвета от 20 юни 2019 г. за установяване на многогодишен план за риболов на запаси от дънни видове в западната част на Средиземно море вече се предвижда, че „в съответствие с принципите на добро управление, установени в член 3 от Регламент (ЕС) № 1380/2013, държавите членки могат да насърчават използването на системи за управление с участието на заинтересованите страни на местно равнище с оглед постигането на целите на плана“, а съвместното управление е форма на основано на участието управление;
- Ц. като има предвид, че съвместното управление, като модел, основан на участието и съвместната отговорност, е по-прозрачно, проактивно и еднакво демократично за всички и спомага за създаването на полезни образователни взаимодействия за управлението на общите ресурси и за културата на отговорност, като създава надеждни мрежи и спомага за намаляване на конфликтите и преодоляване на нежеланието за въвеждане на иновации в управлението на рибарството;
- Ч. като има предвид, че организациите на рибарите, като например малките гилдии (*cofradías*), комитетите по рибарството (*comités des pêches*) или трудовоправните комисии на рибарите (*prud'homies de pêcheurs*), могат да имат важна роля в разработването и въвеждането на системи за съвместно управление; като има предвид, че *cofradías* са дългогодишни организации, представляващи производителите в някои държави членки, и че тяхната обществена роля за поддържането на крайбрежните общности е от основно значение; като има предвид, че въпреки това те все още не са признати за субекти, които отговарят на условията за подпомагане от Европейския фонд за морско дело, рибарство и аквакултури (ЕФМДРА);
- Ш. като има предвид, че рибарите, които са главните заинтересовани лица, и организациите на производителите играят решаваща роля за постигането на ключовите цели на ОПОР по отношение на продоволствената сигурност, максималния устойчив улов, управлението на квотите, предлагането на пазара и техническите мерки за опазване; като има предвид също така, че те дават добър пример за управление на рибарството в ЕС, като въвеждат мерки за управление чрез съвместни резолюции на рибарите, организират риболовните дейности в съответствие с пазарните изисквания и си сътрудничат с множество заинтересовани страни, за да прилагат мерките за управление на местно равнище;
- Щ. като има предвид, че липсата на представителство и включване на жените в управлението на рибарството пречи на устойчивостта и развитието;

Принос на съвместното управление за целите на общата политика в областта на рибарството

1. обръща внимание на факта, че системите за съвместно управление на рибарството обхващат както критериите за разпределение на ОПОР, включвайки колективните

знания и всеки участник, възползващ се от колективни ресурси, както и управленските принципи на ОПОР, като по този начин допринасят за постигането на целите, посочени в членове 2 и 3 от Регламент (ЕС) № 1380/2013;

2. счита, че във всички анализирани случаи на съвместно управление е налице ясен потенциал за подобрене на устойчивостта на ресурсите в екологичен план, като се запазват икономическите и социалните ползи от дейността, тъй като социалните и икономическите участници участват пряко във вземането на решения в рамките на съвместното управление; отбелязва, че е констатирано, че тези системи за съвместно управление са по-устойчиви на сътресения, като например COVID-19, намаляват конфликтите и подобряват процеса на вземане на решения относно управлението на рибарството, насърчавайки демократизацията, прозрачността, доверието и спазването на нормативната уредба;
3. посочва, че съвместното управление е доказало, че благоприятства вземането на решения с консенсус между администрацията, съответните заинтересовани страни и научноизследователските организации, които следва винаги да действат в съответствие с принципите на ОПОР и други съответни нормативни уредби, прилагайки подходът на предпазливост във всички случаи, за да гарантират, че ресурсите се използват по напълно устойчив начин въз основа на максималния устойчив улов на целевите видове; подчертава факта, че този вид управление и вземане на решения е бил важен фактор за въвеждането на успешни мерки за опазване, като например морски защитени зони и други ефективни мерки за опазване на районен принцип;
4. подчертава, че секторът на любителския риболов следва също да бъде включен в системите за съвместно управление, като бъдат обхванати едновременно ползвателите и икономическите участници, допринасящи за създаването на социално-икономически ползи за общностите; отбелязва, че прилагането на съвместното управление в рамките на ОПОР също така е възможност за по-добро признаване и управление на любителския риболов в рамките на тази политика;
5. подчертава факта, че системите за съвместно управление се основават на риболовните дейности, но могат също така да функционират в трансгранични ситуации, да обхващат различни географски зони и да вземат предвид околната среда, в която функционират, прилагайки следователно глобален подход; в тази връзка отбелязва, че споразуменията за съвместно управление биха могли също така да осигурят механизми за споразумения за размяна на квоти;
6. отбелязва, че съществува голямо разнообразие от възможни споразумения за съвместно управление, които обхващат различни партньорски споразумения и степени на споделяне на правомощия;
7. изтъква, че тъй като научноизследователските организации участват пряко в системите за съвместно управление, се гарантира по-добро събиране на научни данни; подчертава, че тази система дава възможност за генериране на данни и знания, които трудно може да бъдат получени по друг начин, поради тясната връзка между всички участващи страни (администрацията, сектора на рибарството и научните изследователи – т.нар. тройна спирала), като по този

начин се развива капацитетът на всички тях да използват тази информация, за да дават бързи и ефективни отговори на всички въпроси, които могат да засегнат рибарството; в тази връзка отбелязва важната роля, която средствата на ЕС могат да имат за финансирането на научните изследвания и събирането на данни, и настоятелно призовава държавите членки да осигурят включването на възможности за финансиране при усвояването на средства на ЕС на национално равнище;

8. подчертава, че съвместното управление спомага също така за създаване на условия за икономическа жизнеспособност и конкурентоспособност на сектора на рибарството, за осигуряване на подходящ стандарт на живот за лицата, които зависят от риболовните дейности, и за гарантиране, че се вземат предвид интересите както на потребителите, така и на производителите;
9. подчертава, че организациите на производителите, *cofradias* и други организации, като например *comités des pêches*, могат и следва да се използват като основни двигатели на съвместното управление; подчертава, че основната роля на такива организации в управлението на рибарството следва да бъде призната и засилена, включително чрез подпомагане по линия на ЕФМДРА;
10. подчертава факта, че съвместното управление допринася за премахването на практиките на незаконен, недеklarиран и нерегулиран риболов, тъй като секторът и администрациите участват и е по-лесно да се идентифицират и разбират злоупотребите и да се води борба с тях, включително благодарение на наличието на въведени подходящи и ефективни мерки и практики за контрол;
11. подчертава решаващата роля на най-отдалечените региони в борбата с незаконния, недеklarиран и нерегулиран риболов и замърсяването на океаните, като се има предвид тяхната географска разпръснатост и привилегированото им местоположение в Атлантическия океан и Индийския океан; отбелязва, че те трябва да разполагат с по-голям капацитет за програми за правоприлагане и мониторинг;
12. подчертава значението на пълното прилагане на член 17 от Регламент (ЕС) № 1380/2013 относно общата политика в областта на рибарството в подкрепа на моделите за съвместно управление, съгласно който държавите членки трябва да използват прозрачни и обективни критерии, включително от екологичен, социален и икономически характер, при разпределянето на възможностите за риболов; като има предвид, че тези критерии може да включват въздействието на риболова върху околната среда, минали данни относно спазването на изискванията, приноса към местната икономика и историческите нива на улов;
13. признава, че съвместното управление може да бъде полезен инструмент, за да се подобри събирането на екологични данни и за да се гарантира, че мерките за управление се адаптират към специфичните характеристики на отделните видове риболов, което ще доведе до по-широко приемане и спазване на изискванията от страна на рибарите; подчертава необходимостта то да се използва, за да се повиши наличието на данни и мерки за свеждане до минимум на въздействието на прилова върху чувствителните видове;

14. подчертава, че подходите за съвместно управление следва да включват гледните точки на всички заинтересовани страни, включително на синдикалните представители на граждани на трети държави, наети в сектора на рибарството в ЕС, с важни последици за условията на труд и трудовите права;
15. обръща внимание на факта, че не съществува уеднаквено оценяване на случаите на прилагане на съвместно управление в ЕС и другаде по света, което да идентифицира основните движещи сили на тази система; призовава Комисията да направи оценка на примерите за съвместно управление на рибарството в Съюза, за да определи най-добрите практики, по-специално когато те засягат ефективното включване на съответните заинтересовани страни в процеса на вземане на решения, и да одобри постепенното въвеждане на съвместно управление в рамките на други видове риболов и в регионалните органи в областта на рибарството, в които участва;

Основни препятствия пред съвместното управление в Съюза и възможни решения

16. подчертава, че липсата на специфично законодателство, средства и инструменти на ЕС за улесняване на прилагането на системите за съвместно управление на рибарството е изтъкната като пречка, която не позволява на някои държави членки да използват този метод за управление на рибарството, тъй като такова законодателство, средства и инструменти зависят единствено и изключително от конкретния ангажимент на компетентните органи; подчертава значението на осигуряването на гъвкавост във всяко ново законодателство на ЕС, така че настоящите практики и традиции да могат да бъдат запазени и да бъдат предоставени нови средства и инструменти, като например обмен на най-добри практики между държавите членки и участващите заинтересовани страни, което е важна стъпка за разширяване на използването на системите за съвместно управление;
17. подчертава липсата на подходящи инструменти, като например форуми, за обмен и разработване на модели за съвместно управление и регулаторни мерки, улесняващи тяхното прилагане; отбелязва, че това затруднява прилагането на подходящите модели в различните държави членки, въпреки интереса, който секторът и администрациите могат да проявят към прилагането им в дадена област;
18. отправя искане към Комисията за необвързваща доброволна регулаторна рамка за съвместното управление на рибарството, която да осигури необходимата гъвкавост за запазване на настоящите практики и традиции, в допълнение към оценка на начина, по който тези практики биха могли да бъдат насърчавани и улеснявани, като се взема предвид принципът на субсидиарност и се използват за основа съществуващите успешни примери в държавите членки и трети държави;
19. призовава Комисията да вземе предвид държавите членки с най-отдалечени региони, и по-специално видовете, които са от решаващо значение за всеки от тези региони, когато предлага годишните регламенти относно общия допустим улов и квотите; посочва, че всяка рамка за управление следва да насърчава по-доброто управление на риболовните квоти между най-отдалечените региони и

техните държави членки, като се вземат предвид специфичните характеристики на всеки един от тези региони; подчертава, с оглед на значението на сектора на рибарството в най-отдалечените региони, необходимостта държавите членки да предоставят навременна информация относно промените в използването на квотите, за да могат тези региони да информират редовно сектора и да управляват по-добре своите флотове;

20. подчертава, че за да се гарантират по-добри системи за съвместно управление, е необходимо наличието на ясни правила, които да улесняват всички конкретни аспекти, изисквани, за да функционира добре съвместното управление, като например създаването на комитети за съвместно управление, както и че е необходимо да се ускори процесът на прилагане на мерките, тъй като има опасения, че законодателната рамка в някои региони понастоящем не е достатъчно ясна, което означава, че създаването и прилагането са предвидени в дългосрочен план, въпреки че са необходими решения в краткосрочен до средносрочен план;
21. посочва, че липсата на ясни дългосрочни инструменти и правни разпоредби може да застраши успешното осъществяване на проектите за съвместно управление в областта на рибарството и че са необходими средносрочни и дългосрочни процеси и лидерски ангажимент, поради което европейската подкрепа по отношение на тази система е от съществено значение;
22. изтъква конкретната роля на консултативните съвети за гарантирането на участието на заинтересованите страни в процеса на вземане на решения в ЕС; насърчава Комисията да си сътрудничи по-тясно с консултативните съвети и да гарантира подходяща обратна връзка относно техните препоръки; приканва Комисията да обмисли въвеждането на годишен доклад относно това как са били взети предвид препоръките на консултативните съвети; подчертава значението на участието на всички заинтересовани страни в консултативните съвети и техния принос към съответните препоръки;
23. подчертава значението на работата на консултативните съвети в процеса на вземане на решения в рамките на управлението на рибарството; призовава Комисията и държавите членки да увеличат участието си в заседанията на консултативните съвети и да подобрят комуникацията относно ценността на консултациите с тях; счита, че ролята на консултативните съвети трябва да бъде доразвита;
24. отбелязва, че рибарите, занимаващи се с дребномащабен риболов, често не разполагат с достатъчно ресурси и средства, които са налични за промишления риболов, за да могат да участват успешно в законодателния процес, което в миналото е довело до значителни неравенства в националните рамки за политиката в областта на рибарството;
25. Призовава Комисията и държавите членки да насърчават, в рамките на правилата на ЕФМДРА, ангажираност по отношение на модели за съвместно управление на рибарството, с подходящо финансиране за покриване на оперативните разходи;

26. подчертава факта, че организациите на производителите също са важни за успеха на управлението на рибарството, тъй като те използват подход „от долу нагоре“, при който се обръща особено внимание на участието на общността и на движенията на местно равнище;
27. отбелязва, че разработването на рамка на Съюза за съвместно управление е възможно при настоящата ОПОР, но че такава рамка все още не е разработена;

Съвместно управление на рибарството – включване в бъдещото преразглеждане на общата политика в областта на рибарството

28. подкрепя идеята да се гарантира, че съвместното управление ще бъде включено по подходящ начин в бъдещите преразглеждания на ОПОР, като според определението на ФАО (Организацията на ООН за прехрана и земеделие) то представлява „партньорско споразумение, в рамките на което общността от ползватели на местни ресурси (рибарите) и правителството, с подкрепа и помощ, когато е необходимо, от други заинтересовани страни (собственици на кораби, търговци на риба, преработватели на риба, корабостроители, предприемачи и др.) и външни участници (неправителствени организации, академични и изследователски институции), споделят отговорността и правомощията за управлението на рибарството“; посочва, че това трябва да бъде направено при зачитане на принципа на субсидиарност, като се внимава да не се подкопават вече съществуващите различни модели на съвместно управление и се гарантира, че се провеждат подходящите консултации с всички съответни заинтересовани страни, като например рибарите, органите и научната общност, и че те участват в процеса на вземане на решения;
29. призовава държавите членки да подпомогнат развитието на системи за съвместно управление на рибарството чрез незабавно прилагане на национални и правни рамки, основани на най-добрите практики, наблюдавани в други държави членки, и с подкрепата на Комисията;
30. отбелязва, че в много държави по света управлението на рибарството се основава главно на ориентиран към държавата подход „от горе надолу“, съсредоточен върху рибарските дейности в промишлен или голям мащаб, икономическата ефективност и екологичната устойчивост; счита, че този подход не винаги е подходящ предвид различията между регионите и специфичните характеристики на сегменти на флота, като например дребномащабния риболов, които биха извлекли голяма полза от участието на риболовната общност в инструментите за управление на рибарството, и че той също така не е най-добрият подход по отношение на полупромишления и промишления риболов;
31. подчертава, че включването на научни изследвания в морските социални науки е от критично важно значение за насърчаването на развитието на по-приобщаващи и справедливи подходи и практики за управление на рибарството;
32. подчертава, че изборът на инструмент, използван в управлението на рибните ресурси, зависи в голяма степен от правителствата, въпреки че опитът в световен мащаб показва, че различните форми на партньорство между правителството,

сектора и рибарите укрепват управлението и водят до положителни екологични, социални и икономически въздействия за участващите зони; подчертава, че още в доклада от 1987 г. на Световната комисия за околната среда и развитието „Нашето общо бъдеще“, известен като доклада „Брунтланд“, се заключава, че за да се постигне устойчиво развитие и следователно също и устойчиво управление на природните ресурси, общностите следва да имат по-голям достъп до и участие в процеса на вземане на решения, засягащи общите ресурси, включително по-голяма отговорност, винаги в сътрудничество с компетентните администрации и организации; в тази връзка подчертава, че е важно да се прилага принципът на субсидиарност, за да се гарантира, че решенията се вземат на правилното административно равнище, като по този начин се осигурява подходящо участие на съответните заинтересовани страни;

33. отново посочва, че съвместното управление на рибарството вече е факт и бележи успех в много от известните случаи; отбелязва, че те се основават на различни правни рамки – на местно равнище, като например в Галисия, Каталония и Андалусия (Испания), и на държавно равнище, като например в Португалия, Италия, Франция, Швеция, Хърватия или Нидерландия; подчертава, че липсата на опит и добри примери на европейско равнище възпрепятства прилагането на тази система в други региони и държави;
34. подчертава необходимостта от разработване и на трансгранични инструменти за съвместно управление за определени региони, с подкрепата и участието на Комисията; в тази връзка изтъква примера за споразумението, сключено между Франция, Обединеното кралство и Англо-нормандските острови за управлението на рибарството в региона, което е по-централизирано след Брексит; отново призовава Съвета за партньорство в рамките на Споразумението за търговия и сътрудничество с Обединеното кралство да разгледа различни възможности за споразумения за сътрудничество във водите, подчинени на Британската корона; подчертава във връзка с това, че предходните споразумения съгласно Договора за залива Гранвил биха могли да осигурят основа за бъдещо приспособяване на правилата от страна на Съвета за партньорство;
35. изразява съжаление, че заинтересованите страни не участват достатъчно в управлението на рибарството заедно с трети държави, независимо дали става въпрос за разпределянето на квотите, общия допустим улов или техническите мерки; настоява Комисията да приеме ролята си на представител на ЕС в отношенията с трети държави, за да предложи подобрени модели за основано на участието управление и съвместно управление в трансгранични ситуации с трети държави;
36. изтъква, че – що се отнася до Европейския съюз – съвместното управление или подобни понятия като съвместно ръководене или основано на участието управление са споменати в преамбюлите на различни правни инструменти на ЕС, но че по отношение на този въпрос не съществуват напълно разработени разпоредби; подчертава необходимостта от по-задълбочени разисквания, за да се насърчат конкретните мерки, необходими за тази система за управление на рибарството, така че да се използват предимствата, които съвместното управление вече е осигурило в различни региони и в различни случаи;

37. изтъква, че Европейският съюз би могъл да улесни прилагането на съвместното управление; изтъква, че мерките на ЕС за съвместно управление следва да бъдат съсредоточени върху осигуряването на възможности за инициативи на местно, регионално и национално равнище и върху обмена на най-добри практики;
38. подчертава, че успехът на съвместното управление се определя от съществуването на структури за участие и мултидисциплинарен комитет с минимален брой участващи, представляващи всички заинтересовани страни в областта на управлението на рибарството, и в които се отчитат въпросите, свързани с равенството, представителството и околната среда, и се включват маргинализираните общности;
39. изтъква, че в светлината на проучените примери съвместното управление на рибарството е по-устойчиво и по-адаптивно от много други системи за управление на рибарството и че в много случаи е довело до по-голямо социално сближаване, по-голяма справедливост, подобряване на запасите и подобряване на рентабилността;
40. подчертава, че съвместното управление позволява по-добре да се вземат предвид знанията и емпиричните данни, които рибарите събират от своята среда, и че в това отношение развитието на основани на участието науки трябва да дава възможност за трансфер на тези данни и емпирични знания, за да се подпомага работата на изследователите; насърчава Комисията да открие тръжни процедури за подобряване на включването на тези емпирични знания в научната работа на всички равнища;
41. подчертава, че и на европейско равнище управлението на рибарството следва да подобри диалога между Комисията и сектора на рибарството, например като се инвестира повече в консултативните съвети, за да се използват по най-добрия начин становищата, които те предоставят на европейско равнище, и да се повиши ефективността на управлението на рибарството;
42. за да се създадат еднакви условия на конкуренция в областта на рибарството в ЕС, призовава Комисията и държавите членки да гарантират подходяща подкрепа за всички свързани с рибарството организации, по-специално дребномащабните рибари, организациите на дребните производители и кооперациите, участващи в процеси на съвместно управление;
43. настоява, че е необходимо изцяло да се прилага Конвенцията от Орхус относно достъпа до информация, участието на обществеността в процеса на вземането на решения и достъпа до правосъдие по въпроси на околната среда. посочва, че тази конвенция създава международно задължение за включване на населението, засегнато от решенията, които трябва да се вземат в процеса на вземане на решения;
44. подчертава, че подкрепата на крайбрежните флотове и опазването на крайбрежните екосистеми са сред приоритетите на ОПОР; счита, че е необходимо в тази връзка управлението на рибарството да се осъществява възможно най-близо до местното равнище; отбелязва, че член 5 от Регламент (ЕС) № 1380/2013 относно общата политика в областта на рибарството, който създава ограничения

за принципа на „достъп до водите“, вече не е достатъчен за запазването на тези флотове; счита, че съвместното управление следва да бъде норма за управлението на рибарството в крайбрежните зони;

○

○ ○

45. възлага на своя председател да предаде настоящата резолюция съответно на Съвета и на Комисията.

ИЗЛОЖЕНИЕ НА МОТИВИТЕ

Според доклада на ФАО от 2020 г., озаглавен „The state of world fisheries and aquaculture“ (Състоянието на рибарството и аквакултурите в световен мащаб)¹, състоянието на рибните ресурси в световен мащаб е следното: запасите, които са на биологично устойчиви равнища, са намалели от 90% през 1974 г. на 65,8% през 2017 г., а делът на видовете риби, които са на биологично неустойчиви равнища, се е увеличил, особено в края на 70-те и 80-те години, от 10% през 1974 г. на 34,2% през 2017 г. През 2017 г. в Средиземно море и Черно море е отбелязан най-висок процент на рибните запаси, които са на неустойчиви равнища – 62,5%, а в югозападната част на Атлантическия океан този процент достига 53,3%.

Научният, технически и икономически комитет по рибарство (НТИКР), който отговаря за мониторинга на изпълнението на общата политика в областта на рибарството, посочва в последния си доклад подобряването на риболовните запаси в северната част на Атлантическия океан и в Средиземно море, въпреки че целта за постигане на добро състояние на рибните запаси най-късно до 2020 г., изисквана от ОПОР, не е постигната и съответно само 40% и 17% от рибните запаси в посочените зони не са прекомерно експлоатирани и са в рамките на устойчивите биологични параметри².

Според данните, отразени както от ФАО, така и от НТИКР, въведените досега традиционни системи за управление на рибарството не са успели да постигнат необходимия баланс между устойчив риболов и рентабилен риболов – както на равнище екосистеми, така и на социално-икономическо равнище.

От друга страна, развитието на обществото във всички области и на всички равнища е довело до по-голям достъп до информация благодарение на интернет и глобализацията, което засяга и различните средства за информация. Понастоящем съществува тенденция да се създават сдружения както на участници с една и съща роля, така и на участници с различни, но допълващи се роли, обединени от една и съща цел или интерес. Това предполага търсене на по-широко основано на участието управление, включващо както администрацията, така и научната общност, но преди всичко различните социални партньори, а в случая на рибарството – заинтересованите страни, т.е. самия сектор. Това е отразено в Бялата книга за управлението на Европейския съюз, където се посочва, че легитимността на ЕС е въпрос на участие на гражданите.

Подобряването на управление на рибарството зависи до голяма степен от качествено събиране на данни и компетентния анализ на съответната информация. Тази информация е абсолютно необходима, за да е възможно да се вземат решения за подобряване на управлението на рибарството, и може да бъде получавана само ако секторът на рибарството ефективно участва и бъде включен в процеса на вземане на решения. Ето защо моделите, основани на съвместно управление, предоставят много

¹<https://www.fao.org/3/ca9229es/online/ca9229es.html#fig19>

² Научен, технически и икономически комитет по рибарство (НТИКР) – Monitoring the performance of the Common Fisheries Policy (Мониторинг на изпълнението на общата политика в областта на рибарството) (STECF-Adhoc-21-01). EUR 28359 EN, Служба за публикации на Европейския съюз, Люксембург, 2021 г.

повече информация, създавайки климат на доверие и уважение, даващ възможност за много по-бързо и по-безпроблемно вземане на решения и реагиране в атмосфера на добри отношения, отколкото при традиционния модел на управление.

Съвместното управление, като система за управление на рибарството, утвърдена на европейско, а също и на световно равнище, в много случаи на успех, описани в настоящия документ, е взето предвид в най-новите нормативни актове и официални документи, публикувани от различните изпълнителни и управленски органи на Европейския съюз, но без да му се предоставя необходимата правна защита, за да може да бъде ефективно и ефикасно интегрирано в политиките на различните държави членки.

Докладчикът счита, че за да се даде възможност на администрациите на държавите членки да приемат модели на съвместно управление, е необходима правна рамка, която да е възможно най-обща, да е гъвкава, да обединява критерии и модели за развитие и адаптиране на съвместното управление към специфичните характеристики на различните риболовни дейности и региони и да позволява и насърчава инициативата на сектора на рибарството за прилагането на такива модели. Необходимо е както секторът, така и администрациите на държавите членки да разполагат със съответните законодателни, административни, икономически и консултативни инструменти.

Докладчикът счита, че е необходима по-добра връзка, комуникация и обмен на знания между научния свят, по отношение както на биологичните, така и на социално-икономическите аспекти, чрез включване на рибарите и другите работници в сектора в събирането на данни и в резултатите от извършените въз основа на тези данни оценки, а също така и на различните администрации, които ще могат да разберат по-добре функционирането на рибарството, така че да се повиши доверието между заинтересованите страни, участващи в управлението на рибарството.

Докладчикът настоятелно призовава Комисията да преразгледа действащото местно и държавно законодателство относно съвместното управление, като приеме общите критерии в различните модели, които към днешна дата са доказали, че са успешни, за да се установят общи и ясни правни изисквания, пряко приложими в държавите членки, позволяващи създаването на комитети за съвместно управление на рибарството, които да гарантират представителството на различните заинтересовани страни, участващи в риболовните дейности, и устойчивостта на морските екосистеми съгласно обща европейска нормативна уредба за всички държави членки.

Докладчикът настоятелно призовава Комисията да включи съвместното управление на рибарството във финансирането на настоящия ЕФМДРА и бъдещите фондове за подпомагане на рибарството, с максимален интензитет на помощта, за да се стимулира използването на съвместно управление и да се дава приоритет на проекти, които се приемат въз основа на модели за по-голямо участие от долу нагоре, като се подобряват отношенията между администрациите, лицата, участващи в риболовни дейности, и обществото като цяло, представено в различните групи, които са част от органите за съвместно управление, вземащи решенията.

Докладчикът счита, че е от съществено значение ръководните органи на организациите за съвместно управление на рибарството, създадени с цел осъществяване на проекти за

подобряване на управлението на рибарството, да включват най-малко сектора на рибарството, публичните администрации, публичните и частните научни институции и неправителствени организации и организации на гражданското общество, установени на териториите, на които ще се осъществява управлението.

Докладчикът призовава Комисията в законодателството, което ще се изготви, да се подчертава значението на участието на представители на гражданското общество на всяка територия в тези органи на управление, така че взетите решения да включват аспекти, свързани с околната среда и развитието, и да се приемат и защитават от обществото като цяло, като така се създава доверие, за да се избегнат регресивни процеси в управлението на риболовните дейности, при които се прилагат модели на съвместно управление.

ИНФОРМАЦИЯ ОТНОСНО ПРИЕМАНЕТО ВЪВ ВОДЕЩАТА КОМИСИЯ

Дата на приемане	28.3.2023
Резултат от окончателното гласуване	+: 22 -: 0 0: 1
Членове, присъствали на окончателното гласуване	Clara Aguilera, João Albuquerque, Pietro Bartolo, François-Xavier Bellamy, Isabel Carvalhais, Asger Christensen, Rosa D'Amato, Francisco Guerreiro, Niclas Herbst, Jan Huitema, Ladislav Ilčić, Pierre Karleskind, Predrag Fred Matić, Francisco José Millán Mon, Ana Miranda, João Pimenta Lopes, Caroline Roose, Bert-Jan Ruissen, Peter van Dalen
Заместници, присъствали на окончателното гласуване	Gabriel Mato, Annalisa Tardino, Stéphanie Yon-Courtin, Theodoros Zagorakis

ПОИМЕННО ОКОНЧАТЕЛНО ГЛАСУВАНЕ ВЪВ ВОДЕЩАТА КОМИСИЯ

22	+
ECR	Ladislav Ilčić, Bert-Jan Ruissen
ID	Annalisa Tardino
PPE	François-Xavier Bellamy, Peter van Dalen, Niclas Herbst, Gabriel Mato, Francisco José Millán Mon, Theodoros Zagorakis
Renew	Asger Christensen, Jan Huitema, Pierre Karleskind, Stéphanie Yon-Courtin
S&D	Clara Aguilera, João Albuquerque, Pietro Bartolo, Isabel Carvalhais, Predrag Fred Matic
Verts/ALE	Rosa D'Amato, Francisco Guerreiro, Ana Miranda, Caroline Roose

0	-

1	0
The Left	João Pimenta Lopes

Легенда на използваните знаци:

+ : „за“

- : „против“

0 : „въздържал се“